בס"ד

גליון כ"ב
חודש שבט
תהא שנת
פלאי המשיח

פְּלָאוֹת עֵדוֹתֶיךָ

אמרות טהורות מהגה"ח רבי יצחק פייוויש גינזבורג שליט"א

"זִמְרַת הָאָרֶץ" – שירת שבעת המינים

ביום חמשה־עשר בשבט נוהגים לקיים בעצמנו "קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ", ולאכול משבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל. "זִמְרַת הָאָרֶץ" יכולה להתפרש גם כלשון שירה, ובפרק שירה משבח כל אחד משבעת המינים את ה' בפסוק מיוחד. במאמר מופלא מבאר רבינו שליט"א את שירת הפירות הקדושים של ארץ הקדש, ומבאר את נגיעתם לעבודת ה' של כל יהודי ולתיקון הנפש.

שירת הפירות

חודש שבט מסוגל לתיקון חוש האכילה[א], ובמיוחד בחמשה־עשר בו כאשר "קיימא סיהרא באשלמותא". ובפרט, אשר ארץ־ישראל נותנת כחה בפירות שלה, ואנו יכולים 'לאכול' מקדושת הארץ דרך פירותיה[ב]. הקשר בין פירות הארץ לשירה מתחיל בדברי יעקב אבינו לבניו "קחו מזמרת הארץ בכליכם"[ג], ומפרש רש"י "שהכל מזמרים עליו". הרה"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע העמיק עוד: "דע כי יעקב אבינו כששלח את בניו עשרת השבטים ליוסף, שלח עמהם ניגון של ארץ ישראל. וזה סוד 'קחו מזמרת הארץ בכליכם' בחינת זמר וניגון ששלח על ידם ליוסף"[ד].

אם נרצה לדעת איזה שיר מתאים לכל פרי פרטי, נפנה ל"פרק שירה" המלמדנו את שירת הנבראים, ועל פי זה נתבונן לקבל אור ולימוד.

תפילת השבולים

שבולת חטים אומרת, "שיר המעלות ממעמקים קראתיך הוי"[ה]. שבולת שעורים אומרת, "תפלה לעני כי יעטוף ולפני הוי' ישפך שיחו"[ו].

שירת החטה ושירת השעורה הן תפלה (**שירה בגימטריא תפלה**). שבולת הכורעת ברוח היא כאדם הכופף קומתו בתפלה. מחטה ושעורה עושים את הלחם עליו מתפללים "הטריפני לחם חקי"[ז]. ולכן הלימוד הראשון הוא: דע להתפלל!

מה בין שירת־תפלת החטה לזו של השעורה? השעורה היא מאכל עניים, ולכן היא "תפלה לעני כי יעטוף", נפשו עטופה בקרבו, ונתון כל הזמן בצער ומרגיש נזקק לרחמי שמים. ואילו החטה היא מאכל עשירים, והיא גם מבשרת שלום ושלוה כדברי הגמרא[ח] "הרואה חטים בחלום ראה שלום, שנאמר 'השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך'".

לכאורה, העשיר אינו מרגיש את הצורך בתפלה, אינו חסר דבר. אבל אם נחפור לעומק, נמצא שגם החטה משוועת, ולכן היא אומרת "**ממעמקים** קראתיך" – מתחת לפני השטח מסתתרת מצוקה קיומית[ט] וכאשר חושפים את עומק הלב מכירים בצורך להתפלל.

סוד היין

גפן אומרת "כאשר ימצא התירוש באשכול ואמר אל תשחיתהו כי ברכה בו"[י].

הרמז של שירת הגפן הוא, היחס הנכון בין פנימיות לחיצוניות. מצד אחד, אל תשפוט מיד לפי המראה, אל הפנימיות הבט ואל תפן אל החיצוניות. אל תבוז למה שנראה דל ומכוער – כמו עץ הגפן החלש והנמוך – כי בתוכו טמון אוצר גדול.

"אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו"[יא], וכידוע היין נשמר היטב דוקא בקנקן פשוט ככלי חרס ולא בכלי זהב[יב].

מאידך, לאחר שמבחינים בין העיקר לטפל, בין הפנים לחוץ, בין הגוף לנשמה, אזי אפשר לראות את הערך של החיצוניות כמי שמבטאת את הפנימיות. וכמו שגם יופי גופני[יג] יכול לשקף יופי נפשי פנימי, כחכמי ישראל שנודעו ביופיים.

א) שכן חוש החודש הוא חוש הלעיטה (אכילה) – ספר יצירה פרק ה'. ראה פרי צדיק משפטים אות ט, "הזמן הפנימי" מאמר "כולם צדיקים".
ב) ראה ב"ח על הטור או"ח סימן ר"ח.
ג) בראשית מג, יא.
ד) ליקוטי מוהר"ן תנינא ס"ג.
ה) תהלים קל, א.
ו) שם קב, א
ז) משלי ל, ח.
ח) ברכות נז, א.
ט) היינו, מצוקה כללית הנוגעת לעצם הקיום – מה אני ומה חיי.
י) ישעיה סה, ח.
יא) אבות פ"ד מ"כ.
יב) נדרים נ, ב.
יג) 'גופני' מרמז גם הוא לה'גפן', שבתוך גוף הגפן טמון היין שבגימטריא סוד.

תשובת התאנה

תאנה אומרת "נוצר תאנה יאכל פריה"[יד].

לאחר חטא אדם וחוה בגן עדן נאמר "ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם חגרת"[טו]. ומפרש רש"י: "הוא העץ שאכלו ממנו. בדבר שנתקלקלו בו נתקנו". הרי, שהתאנה תלמדנו ש"ניטא קיין פארפאלין" – 'אין דבר אבוד, תמיד אפשר לתקן'[טז]. זוהי הוראה ביחוד לבעלי תשובה, וכולנו צריכים להיות בעלי תשובה – לכל הפחות בנקודה אחת, שהרי "אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא"[יז].

לאחר שנפלנו ונכשלנו, עלינו להתעודד ולהאמין שאכן אפשר לתקן. לקום ולהתנער מתוך בטחון בה' – בטחון פעיל, אקטיבי, בכח שה' מעניק לנו. ובנוסף לזה נזהר ביותר שלא ליפול שוב בחטא – כמו התאנה שאם תזניח ליום אחד את הטפול בה ולא תשים לב אליה, תמצא אותה למחרת כשהיא מתולעת, ורק "נוצר תאנה [שומר ומצפה] יאכל פריה".

לאחר שעשינו תשובה, אנו יכולים לגלות בזהירות ובסוד, שגם הכשלונות שלנו מתוכננים מלמעלה, וכל האירוע הוא רק **תואנה** (ככתוב אצל שמשון "ואביו ואמו לא ידעו כי מהוי' הוא כי תאנה הוא מבקש"[יח]), מבלי לשלול את האחריות שלנו על בחירתנו החופשית. והרי גם חטא אדם הראשון היה מכוון מלמעלה בבחינת "נורא עלילה על בני אדם"[יט].

מלאים זבויות כרמונים

רמון אומר "כפלח הרמון רקתך מבעד לצמתך"[כ].

דרשו חז"ל[כא] "אפילו ריקנים שבך מלאים מצוות כרמון". הרמון מוביל להתבונן שגם במקום הנראה ריק מנוכחות אלוקית הנה גם שם הקב"ה נמצא ו"לית אתר פנוי מיניה"[כב] וגם ה'צמצום' באור האלוקי אינו כפשוטו.

ענין זה הוא בולט בעיקר אצל ה'ריקנים שבך'. ובמבט נכון נראה ממש איך שכל יהודי הוא רמון שופע זכויות.

אין מן הצורך ואין זה רצוי לחפש אנשים אחרים הנראים ריקנים. לפעמים גם אנחנו חשים ככלי ריק. ואזי הרמון מעניק לנו השראה וכח להתחזק.

חכמת הזית

אילנות שבשדה אומרים "אז ירננו עצי היער מלפני הוי' כי בא לשפוט את הארץ"[כג].

הזית אינו מוזכר בפירוש בפרק שירה, ונתבונן בשירה הכוללת של העצים 'אילנות שבשדה'. והרמז הוא: היה חכם! נהל את מעשיך בצדק ובמשפט – 'לשפוט את הארץ' ובזה תגיע לשמחה – 'ירננו עצי היער'.

הזית נקרא על שם השמן, 'זית שמן'[כד]. שמן הוא ענין החכמה: השמן מאיר והחכמה מאירה – "חכמת אדם תאיר פניו"[כה]; השמן צף על המים והחכמה מתנשאת מעל המציאות; השמן מפעפע בכל מקום והחכמה חודרת לכל הפרטים. לכן "הרואה שמן זית בחלום יצפה למאור תורה, שנאמר 'ויקחו אליך שמן זית זך'"[כו].

היחס בין הזית לשמנו הוא בין שכחה לזכרון, "כשם שהזית משכח לימוד של שבעים שנה, כך שמן זית משיב לימוד של שבעים שנה"[כז]. בכח חכמת התורה, אפשר לברור מה לזכור ומה לשכוח: במקום לצבור המון ידיעות סתמיות ומיותרות ומזיקות – עלינו להתכוון לשכוח את הדברים **המרים** (כמו פרי הזית המר) ולזכור את הדברים **המאירים**. זה נכון גם בצורת ההתייחסות והשיפוט שלנו לכל המציאות של העולם, "לשפוט את הארץ".

ואזי נקבל תמונה נכונה ומשמחת של העולם "אז ירננו עצי היער".

צדיקים מתיקים

תמר אומר "צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה"[כח].

בסיום המתוק אנו מגלים שכל היהודים הם צדיקים מתוקים, ממש כדבש תמרים. כך עולה במיוחד לפי דברי האר"י הקדוש שהפסוק "צדיק כתמר יפרח" רומז בסופי התיבות לקרח שיתוקן לעתיד לבוא. קרח טען "כל העדה כלם קדושים ובתוכם הוי'"[כט]. בשעתו היתה זו טענה חמורה ומסוכנת, נגד זה שהקב"ה **מבדיל** ובוחר רק באנשים מיוחדים לתפקידים מסויימים. הנטיה **להמתקה** קודם **להבדלה** היא אחת הטעיות הגדולות לאורך כל הדורות. לא הכל בלילה אחידה ומתוקה של דבש.

אבל אחרי שעוברים את **ההבדלה** הרצויה, בין צדיק לרשע, "בין קודש לחול בין אור לחשך בין ישראל לעמים"[ל] – אפשר להגיע **להמתקה** מתוקנת, כהדרכת הבעל שם טוב[לא] שכל תהליך מתוקן מתחיל בהכנעה ('אני לא בסדר'), ממשיך **בהבדלה** ('יש בי חלק טוב'), ורק בסוף מגיע **להמתקה** ('הכל לטובה').

לאחר שעברנו את הזית המר והחכם, שאינו מבלבל בין טוב ורע, אור וחושך, מר ומתוק – אנו יכולים להגיע אל התמר המתוק, ומגלים שבאמת "לא ידח ממנו נדח"[לב], "ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ"[לג], וכל יהודי הוא ממש יהלום (גם בגימטריא: **כל יהודי** = **יהלם**). זהו סוד **התמר**, **תם מר**, תמה המרירות והכל הפך לדבש מתוק. "הרואה **תמר** בחלום **תמו** עוונותיו שנאמר '**תם** עונך בת ציון'"[לד].

[מעובד מתוך המאמר "זמרת הארץ" בספר "הזמן הפנימי"]

יד) משלי כז, יח.
טו) בראשית ג, ז.
טז) לוח היום יום י"ד אייר.
יז) קהלת ז, כ.
יח) שופטים יד, ד.
יט) תהלים סו, ה. כמבואר במדרש תנחומא וישב ד.
כ) שיר השירים ד, ג.
כא) ברכות שם.
כב) תיקוני זהר צא, ב.
כג) דבהי"א טז, לג.
כד) דברים ח, ח.
כה) קהלת ח, א. ולהעיר מהפסוק "להצהיל פנים משמן" (תהלים קד, טו).
כו) ברכות שם.
כז) הוריות יג, ב.
כח) תהלים צב, יג.
כט) במדבר טז, ג.
ל) נוסח הבדלה.
לא) כתר שם טוב (הוצאת קה"ת) אות כח.
לב) לפי שמו"ב יד, יד.
לג) ישעיה ס, כא.
לד) ברכות שם.

הגליון מוקדש לעילוי נשמתו הטהורה של
הקדוש **שובאל בן – יבדלחט"א – הרב דוד טוביה** בן־נתן הי"ד
"יְוַדַּע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נְקֻמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ"

מושגים מבוארים בחסידות

פנימיות הספירות (ד) – נצח והוד

בגליון דחודש חשון השתא נתבארה מעלת העיסוק בפנימיות הספירות. ונבאר בקיצור: בנוגע ללמוד הקבלה והחסידות בכלל חשוב להדגיש, שוב ושוב, כי לימוד כל המדרגות בסדר ההשתלשלות בפרט, ולימוד הקבלה בכלל, נועד למען עבודת ה' של הלומד והמתבונן. לצורך כך, עלינו להבין ראשית חכמה כיצד מרכז כל תורת הקבלה – עשר הספירות באמצעותן בורא ומהווה הקב"ה את העולמות כולם – מופיעות בנפש האדם, וכיצד הן משתקפות בנפשנו ובהתנהגותנו. לצורך כך, המקובלים וגדולי החסידות נתנו לנו כמה דוגמאות: חסד הוא אהבה, גבורה היא יראה, תפארת היא רחמים, וכו' – מידות בנפש שמשקפות את הספירות. אבל הפרצוף של התכונה הפנימית של כל ספירה, לא הושלם. רבינו שליט"א השלים בשנים עברו את הפרצוף הזה והסביר מהן התכונות הפנימיות של כל הספירות (ההסבר נדפס בספר "הנפש").

◆

כל מה שהאדם 'השכיל' בחלק המוחין, ה'**מושכל**' שלו (חכמה בינה ודעת), והרגיש בחלק המידות, ה'**מורגש**' שלו (חסד גבורה ותפארת) – מתחיל 'להעמד' ולהיות מעשי ממש בחלק ה'**מוטבע**' שבנפש – הספירות התחתונות, נהי"ם.

לכן, שתי הספירות נצח והוד נמשלו בקבלה לשתי הרגליים ("פתח אליהו"), המבצעות בפועל ממש, וכן נקראות "תמכין דאורייתא" (זח"א קעא, א). מהפסוק "מִי שָׁת בַּטָּחוֹת חָכְמָה" (איוב לח, לו) למדו כי ישנם שני סוגים של בטחון. ישנו בטחון פעיל, השייך לספירת הנצח, ובטחון סביל השייך להוד, כמשי"ת.

הבטחון הפעיל של הנצח הוא בטחונו של דוד המלך, שאמר (תהלים יח, לח) "ארדוף איבי ואשיגם ולא אשוב עד כלותם"; ולעומת זאת הבטחון הסביל הוא בטחונו של חזקיהו המלך, שאמר "אני ישן על מיטתי ואתה עושה" (פתיחתא דאיכה רבה פ"ל). על יחס זה בין הנצח להוד נאמר "איהו [ההנהגה ה'זכרית', השפעה וכיבוש] בנצח, ואיהי [הפעולה ה'נקבית', הסבילה] בהוד" (שעה"כ שער חנוכה דרוש א. ובכ"מ).

נצח – בטחון

בספירת הנצח יש כמה עניינים: **נצחיות**־תמידיות בזמן, **נצחון** במלחמה **וניצוח** על המלאכה. שלשת העניינים הללו הם כאלה שדורשים מהאדם בטחון גמור, וממילא עשייתם גם מייצרת עבורו בטחון. בטחון ביכולת ליישם את המושכל והמורגש, "בטחון פעיל" היוצר מעשים גדולים. הנצח משוייך בקבלה לכליות, "כליות יועצות" (ברכות סא, א), שיועצות לאדם איך לעשות את מעשיו בהצלחה. האדם בוטח בה' "כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל" (דברים ח, יח), ו"כל אשר יעשה יצליח" (תהלים א, ג). לכן, מידת הנצח הפעילה מקומה ב'קו ימין' בספירות, שעניינו פעולה והמשכה מלמעלה למטה, לעומת ההוד ה'סבילי' וכדלקמן.

הוד – תמימות

מידות הנצח וההוד יחד נקראת – כפי שנתבאר בנצח – "רגלים", ו"תמכין דאורייתא". אך הדרכים של הנצח וההוד להעמיד במעשה את המושכל והמורגש שונות לגמרי: פנימיות הנצח היא בטחון, עשייה במעשה, ואילו פנימיות ההוד היא תמימות. גם במילה הוד – כמו שהתבאר בנצח – יש כמה עניינים: הודיה על הטוב, **הודאה** על האמת, וידוי על חטא, והוד מלשון "**הוד** מלכות" (דהי"א כט, כה), "הוד והדר" (תהלים כא, ו. ובכ"מ). כל העניינים הללו נובעים מתוך מידת **התמימות** שבנפש.

"תמים תהיה עם הוי' אלהיך' – התהלך עמו בתמימות ותצפה לו... ואז תהיה עמו ולחלקו" (פירש"י לדברים יח, יג). התמימות היא המצאות תמיד עם ה', "ואני תמיד עמך", "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך". זוהי מעלת היהודים הפשוטים האוחזים בה' בתמימות, עליהם אמר הבעש"ט הקדוש כי "יהודי פשוט קשור עם פשיטות העצמות" (הוספות לכש"ט, קנד). זוהי ספירה סבילה, ללא מעשה אלא בהתפעלות מלמטה למעלה – ולכן היא ב'קו שמאל' (שעניינו העלאה מלמטה למעלה).

דברי חכם חן

איזר קצר – מתוך דברי רבינו שליט"א

החוש של חודש שבט הוא חוש **האכילה**, השבט שלו הוא **שבט אשר** – עליו נאמר "מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך" – והאות שלו היא **צדי"ק**. מכאן יש ללמוד, כי בחודש שבט מתקנים את האכילה והופכים אותה להיות כאכילת צדיק. כאשר הצדיק אוכל הוא אוכל "בלתי להוי' לבדו", שכן "תאות צדיקים אך טוב". "ועמך כלם צדיקים" – על כולנו להיות צדיקים, ולקדש את אכילתנו על ידי בירור ו'אתכפיא', עד שנבוא לידי "אתהפכא חשוכא לנהורא וטעמין מרירו למיתקא", באכילה קדושה וטהורה: "צַדִּיק אוֹכֵל לְשֹׂבַע נַפְשׁוֹ, וּבֶטֶן רְשָׁעִים תֶּחְסַר"!

באהלי צדיקים

הרה"ק
רבי דוד מלעלוב זיעוביע"א
יומא דהילולא – ז' שבט

הרה"ק רבי דוד בידרמן מלעלוב זיע"א, מייסד שושילתא דדהבא לעלוב, נולד בשנת תק"ו במשפחה מתנגדת לחסידות, ולמרות זאת נמשך מצעירותו לחסידות. היה תלמיד הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זיע"א ואחריו של החוזה הק' מלובלין זיע"א. הוא קרב לחסידות את היהודי הקדוש ובהמשך אף השתדך עמו. עוד מתלמידיו – בנו רבי משה, רבי יצחק מווארקי, רבי ישעיה מפרדבורז' ורבי הנוך מווארשא. רבי דוד הסתלק בז' שבט תקע"ד ונטמן בעירו לעלוב בפולין.

עת להשות ועת לדבר

עם תום ה'שלשים' להסתלקות הרה"ק רבי דוד מלעלוב, נסעו בנו רבי משה (שלימים עלה ארצה והמשיך את השושלת) ותלמידו רבי יצחק מוורקי לרה"ק רבי מרדכי מטשערנוביל. השניים נסעו לרבי מרדכי כדי להתייעץ עמו לאיזה רבי עליהם לנסוע בעת, ואולי אף כדי לתהות על קנקנו של רבי מרדכי בעצמו. עקב המרחק בין טשערנוביל ללעלוב שבפולין, רבי משה ורבי יצחק לא היו מוכרים בטשערנוביל, והחליטו להשאיר זאת כך ולא להזדהות בפני רבי מרדכי.

כשנכנסו השניים לרבי מרדכי, החל הלה לספר להם סיפור: לפני שאבא שלי, רבי נחום מטשרנוביל, הסתלק ישבתי ליד מטתו ובכיתי הרבה. אבא פנה אלי ושאל אותי למה אני בוכה כ"כ הרבה. עניתי לו, הוא מספר, שאני בוכה כי כל זמן שאתה אתי אתה מלמד אותי תורה, עוד מהינקות, ואם תעזוב אותי מי ילמד אותי?! ענה לי אבא – אל תדאג, גם אחרי שלא אהיה בעלמא דין אבוא אליך בכל עת ואמשיך ללמד אותך. וכך באמת היה, אבא מגיע אלי בקביעות ומלמד אותי תורה. לאחרונה אבי לא הופיע שלשים יום – הייתי מאד מודאג, אולי פגמתי במשהו, שאחרי קביעות של שנים רבות אבי חדל לבוא, אבל היום בבקר הוא בא ב"ה. כששאלתי מה קרה – למה שלשים יום לא היית פה? אף פעם לא היה כזה הפסק זמן! – ענה אבי שבדיוק לפני שלשים יום הסתלק אחד מגדולי הצדיקים, שאינך מכיר, רבי דוד מלעלוב. היות שבעולם הזה הוא לא אמר תורה בכלל, כבדו אותו בגן עדן שבמשך כל ה'שלשים' – שלשים יום ברצף – יאמר תורה, בנוכחות כל הצדיקים, ולכן לא יכולתי להגיע. עכשיו, עם סיום ה'שלשים', חזרתי אליך. כמובן שרבי מרדכי כבר ידע מי שני אלה, ובכל אופן, אחרי הסיפור רבי יצחק מווארקי פנה ואמר – זהו בנו ואני תלמידו... מה היה בהמשך? לא כתוב בסיפור, אבל אנחנו יודעים שבסוף שניהם הגיעו לרבי בונים מפשיסחא.

מה לומדים מהסיפור? יש צדיקים שלא אומרים תורה בעולם הזה ויש צדיקים (דוגמת אדמו"ר הזקן נ"ע) שאומרים תורה בשופי, צדיקים שכל ענינם לומר הרבה תורה, כמו משה רבינו, "תורה צוה לנו משה", ועד מלך המשיח שיגלה תורה חדשה. הסיפור מלמד שאת הצדיקים שלא אומרים תורה מפצים אחרי מאה ועשרים. לא שאין להם תורה – יש להם תורה, אבל לענין אמירת תורה ברבים הם בגדר 'צדיק נסתר'. רואים שאפשר להיות צדיק נסתר בענין אחד וגלוי בענין אחר. בכל אופן, אחר כך, בגן עדן, מכבדים את הצדיק הנסתר לומר תורה.

הדבר קשור לסוד החשמל: חז"ל דורשים ש"חשמל" היינו סוד "עתים חשות עתים ממללות", כמו שכתוב בספר קהלת "עת לחשות ועת לדבר". על פי פשט, כל 'כח העתים' שבקהלת הן בעולם הזה – יש יום שצריך לשתוק ויש יום שצריך לדבר – אבל "עת" יכול להתפרש גם כזמן ממושך, עד שאפשר לומר שיש "עת" שהוא גלגול שלם, חיים שלמים. יש עת־גלגול שהצדיק בא לעולם בבחינת "עת לחשות" – תוך כדי הוא עושה הרבה דברים טובים – ואחר כך צריך לבוא ה"עת לדבר". ה"עת לדבר" יכול להיות בגן עדן, כמו אצל רבי דוד מלעלוב – שאותו עצמו כִּבדו לדבר – אבל מתבקש לומר שלא די בשלשים יום של "עת לדבר" בגן עדן כדי לפצות על שתיקה של חיים שלמים... הסבר כזה מזכיר סגנון של סיפורי הבעש"ט – 'בגלגול הקודם לא דברת, יש לך הרבה מה לומר לעם ישראל, לכן תחזור לעולם הזה שוב ובגלגול השני תדבר בשופי' (וכמוסבר בסוד הצמצום – כאשר מים פורצים סכר שעכב את הזרימה ה"ופרצת" הוא ביתר שאת ויתר עז).

יוצא שיש זוגות גלגולים של נשמה אחת בסוד חש־מל ־ הראשון שותק, 'חש', והשני מדבר, 'מל'. אכן, לפי הבעש"ט יש גם 'מל' מלשון ברית מילה – ממוצע בין 'חש' השתיקה ל'מל' הדיבור – לכן אפשר לפתח זאת לסדר של שלשה גלגולים: בגלגול הראשון הצדיק שותק, לגמרי נסתר. רבי דוד מלעלוב היה 'צדיק נסתר' רק לגבי אמירת תורה, אבל יש צדיקים נסתרים 'חש'ים לגמרי, שאינם מוכרים כלל. בגלגול השני הצדיק בא בשביל 'מל' לשון ברית מילה – כנראה כדי לעמוד בנסיון של שמירת הברית, בדוגמת יוסף הצדיק. בגלגולו השלישי מגיע תור ה'מל' מלשון דבור – הוא כבר שתק, הוא כבר תקן את הברית, וכעת הוא חפשי ופתוח רק בשביל לדבר, לשפוך בלי סוף 'מים חיים' ו'אור החיים' בעולם.

אם המדרגה האמצעית, 'מל' לשון ברית מילה, היא בדוגמת יוסף הצדיק, יתכן שהאב־טיפוס של הצדיק השותק הוא יצחק (לו דומה נכדו יוסף). בעוד אברהם הלך ופרסם אלקות בעולם, על יצחק כתוב שישב בבית, ייחד יחודים וחפר בארות. בחפירת הבארות הוא מעורר מ"נ, מעורר אנשים לתשובה – מקרב אנשים – אבל לא שומעים ממנו כל כך הרבה דברי תורה. יתכן שיצחק חוזר ביוסף. אחר כך, יוסף גם צריך לחזור. אף על פי שבדרך כלל מבדילים בין יוסף לדוד – שתי הבחינות של משיח בן יוסף ומשיח בן דוד – אבל יש לומר שבמדה מסוימת 'מל־הדבור של יוסף בא ב"נעים זמירות ישראל". לכן מובן גם למה מדוד לא נדרש לעמוד בנסיון – הוא כבר עשה זאת. הוא רק צריך להיות בעל תשובה. מלך המשיח, שיגלה תורה חדשה, הוא עצמו בעל תשובה. והנה, סדר שלש הנשמות – **יצחק־יוסף־דוד** – עולה בדיוק **חשמל**!

נערך ע"י תלמידים – לא מוגה. טל' – 054-8425801. לפניות ותגובות, לתרומות להוצאת העלון, ולקבלת העלון בדוא"ל: ozby208770@gmail.com
להאזנה לשיעורי וניגוני רבינו שליט"א: 079-9211452 או 02-5434297 – המספר פתוח ליידים כשרים. להצטרפות לקבלת השיעורים בדוא"ל פנו אל: itiel@pnimi.org.il